

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَابْسُوا وَتَصَدَّقُوا، فِي غَيْرِ إِسْرَافٍ وَلَا مَخِيلَةٍ

ALLAH'IN SEVMEDİĞİ DAVRANIŞ: İSRAF

Kardeşlerim!

Bir gün Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), abdest almakta olan Sa'd b. Ebi Vakkas'ın yanına uğramıştı. Derken onun suyu fazla kullandığını görmüş olmalı ki **“Bu ne israf?”** buyurdu. Sa'd, **“Abdestte de israf olur mu ya Resulallah?”** diye sorunca Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), **“Evet, akan bir nehirde bile abdest alsan israf olur”** şeklinde karşılık verdi.¹

Kıymetli Kardeşlerim!

Hutbemin başında okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz, müminlerin vasıflarını tanıtırken şöyle buyuruyor: **“Onlar, harcama yaptıklarında ne israf ederler, ne de cimri davranırlar. Bu ikisi arasında bir yol tutarlar.”**² Yine bir başka ayette Cenab-ı Hak, **“Akrobaya, yoksula, yolda kalmışa haklarını ver! Malını israf ile saçıp savurma! Zira saçıp savuranlar, şeytanın dostları, kardeşleridir.”**³ buyuruyor.

Yüce Rabbimizin bu ayetleri, bizlerden, bütün eylemlerimizde iktisatlı ve ölçülü olmamızı ve de israftan uzak durmamızı istiyor.

Sevgili Peygamberimiz de bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyuruyor: **“İnsanoğlu kıyamet günü beş şeyden hesaba çekilmedikçe yerinden kımıldayamayacaktır; Ömrünü nasıl tükettiğinden, gençliğini nasıl yıprattığından, malını nerede kazanıp nereye harcadığından ve öğrendiği bilgilerle nasıl amel ettiğinden”**⁴

O halde ahiretteki hesap vereceğimiz konulardan biri de, maddî-manevî bize hangi nimetler bahşedilmişse, onların israf edilip edilmediği ile ilgili olacaktır.

Değerli Kardeşlerim!

Modern zamanlar ne yazık ki bizi kendi dünyamıza hapsetti. Bireyselleştik. Bencilleştik. Kendimizden başkasını düşünmez olduk. Merhameti, diğerkâmlığı, kanaatkârlığı unuttuk. Amansız bir şekilde her şeyi tüketir olduk; zamanı da, mekânı da, malı da, serveti de, tabiatı da, çevreyi de bilinçsizce tüketiyoruz. Hayatımız ve ömrümüz akıp giderken gençliğimizi, sağlığımızı, zenginliğimizi, geleceğimizi, her şeyimizi israf ediyoruz. İsrâf ve savurganlık, bugün hayatımızın hemen her tarafını kuşatmış durumda. Ancak öyle bir nimeti israf ediyoruz ki, bu nimetin bizim medeniyetimizde apayrı bir yeri vardır. İsrâf ettiğimiz

bu nimet, nimetlerin büyüğü, değerlisi ve yücesi olan ekmek nimetidir. Bizim kültürümüzde ekmek, rızıkların kıymetlisi, hürmete şayan olanıdır. Bu sebeple biz bir ekmek kırıntısını yerde gördüğümüzde hemen onu alır ve öperiz; Sonra alnımıza koyarız; Ardından özenle bir duvarın kovuğuna yerleştiririz. Ekmek kırıntısını çiğnemekten dahî kaçınırız. Ayrıca ekmekle bizim gönül bağımız vardır. Halk irfanımız ekmeğe yemin eder, ekmek hakkı için; Kur'ân'a yemin eder, Kur'ân hakkı için.

Kardeşlerim!

Üzülerek ifade edelim ki nimetlerin sultanını israf ediyoruz. Sofralarımızın baş tacını israf ediyoruz. Bereketin timsali ekmeği çöpe atıyoruz. Dünyada bir milyar insan sefalet ve yokluk içerisinde yaşarken; milyonlarca insan bir lokma ekmeğe muhtaçken, her gün 6 milyon ekmeği çöpe atıyoruz. Dünyada her yıl 10 milyon insan açlıktan ve yetersiz beslenmekten hayatını kaybederken; kardeşlerimiz Suriye'de, Somali'de, Arakan'da ve dünyanın muhtelif yerlerinde bir ekmeğe muhtaç durumda iken her gün milyonlarca ekmeği israf ediyoruz. Bu davranışımızla hakikatte dünyadaki aç insanların hakkını saçıp savuruyoruz. Bu hâlimiz, Sevgili Peygamberimizin **“Birinizin elindeki lokma yere düşerse ondaki toz toprağı gidersin ve onu yesin...”**⁵, **“Kibirsizce ve israfa kaçmadan yiyeceğiniz, giyineceğiniz ve sadaka vereceğiniz.”**⁶ şeklindeki nebevî öğütlerinden ne kadar da nasipsiz kaldığımızı göstermektedir. Gerçekte israf ettiğimiz sadece ekmek değildir. Çiftçinin emeğini ve alın terini çöpe atıyoruz. Servetimizi saçıp savuruyoruz. Yıllık 1.5 milyar liramızı çöpe atıyoruz.

Yüce Rabbimizin bahşettiği bütün nimetleri israf etmek günahdır. Ancak ekmeği israf etmek daha da günahdır. Aslında aldığımız terbiye ve mensup olduğumuz inanç, kültür ve medeniyet gereği, hiç ama hiç yapamayacağımız bir şey vardır. O da ekmeği çöpe atmaktır.

Kardeşlerim!

“Allah israf edenleri sevmez.”⁷ Çünkü israf, Rezzâk olan Allah'ın nimetine karşı bir saygısızlıktır. O halde bizler, **“O gün size verilen bütün nimetlerin hesabı sorulacak”**⁸ ilahi fermanına göre bize bahşedilen hiçbir nimeti israf etmemeliyiz.

Hutbemi peygamberlerin yanında mücadele veren Allah erlerinin duasıyla bitirmek istiyorum:

“Ey Rabbimiz! Günahlarımızı, işimizdeki israf ve taşkınlığı bağışla!”⁹

¹ İbn Mâce, Tahâret, 48.

² Furkân, 25/67.

³ İsrâ, 17/26-27.

⁴ Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 1.

⁵ Müslim, Eşribe, 136.

⁶ Buhârî, Libâs, 1; Nesâî, Zekât, 66.

⁷ En'âm, 6/141.

⁸ Tekâsür, 102/8

⁹ Âl-i İmrân, 3/147.